

CSONGRÁDI UJSÁG

Nemzeti Múzeum Könyvtára
Múzeum körút Budapest

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap. — Megjelenik kedden, pénteken és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CSONGRÁD Kossuth-tér 9 szám.

Felélő szerkesztő: BARTOSS KÁROLY.
Felélő kiadó: SZILBER J. ANTAL.

Előfizetési ár havonta 20.000 korona.
Nyomatott a laptulajd. Szilber J. A. könyvnyomdájában.

Május 1.

Május elseje ünnepe az alkotásnak, munkának; a termő természet ekkorra már jól felhasználta a hónapokon át szunnyadt erőket és a kopárságok, tarfejű fák helyén bársonyos rétek, termést ígérő vetések, zöldlombu fák pompáznak. A halhatatlan, az örök munka ünnepe május elseje, amelyet néhány év alatt ünnepükké próbáltak kisajátítani azok, akik az emberi munka védőinek nevezték ki magukat.

Gonosz ember az, aki kétségbe akarja vonni, hogy az emberi munka, a dolgozó ember verejtéke nem a leg-tiszteletreméltóbb, leghörszentebb dolog a világon; s ma, a repülőgép és a rádió korában látjuk, hogy a természet ös-ereje, teremlő munkája az emberi munkával együttesen csodákra képes.

Uj csodák világának kapui nyílnak meg az ember előtt, a tündérmesék káprázatos csodáit messze felülmúló csodákat produkáló korszakot kezd élni a ma embere, aki tündérek, manók, varázsvesszők, mérőföldes csizmák segítségével nélkül a természeti és emberi erők céltudatos egybevetésével pillanatok alatt mérőföldes utakat tesz meg, egyik világrészből a másikba pillanatok alatt tudja hangját eljuttatni, sőt, nemsokára el is lát olyan távolságokra, amelyeket még a tündérmesék sem ismertek.

Az emberi munkát tehát meg kell ünnepelni, kell, hogy a világ minden népe, minden rendű és rangu ember hódolattal, csodálkozással és büszkén emlékezzen meg egy napon a Munkáról, amely nélkül kihalt pusztaság lenne a világ, de amelynek nyomában kultúra, élet sarjad mindenütt, széles e világon. Csodálkozással, hódolattal és büszkén kell egymás szemébe néznie mindenkinek, aki tudja, mi a munka; tisztelnie, csodálnia kell egymást minden munkásnak, akár a szántóföldeken, akár a gyalupad mellett, akár íróasztalánál, vagy a pult mögött dolgozik.

De nincsen munka, amelyik értékesebb fontosabb lenne a másikkal; aratni csak akkor lehet, ha fel is szántják, be is vetik a földet; bármilyen mesteri legyen egy épület tervrajza, abból kömives, malterhordó stb. nélkül soha nem lesz ház és viszont a kömives, malterhordó munkája mit sem ér, ha egységes terv nélkül, összevissza dolgoznak; a legpompásabb város, minden kulturájával, műremekével elpusztulna a csatornatisztító nélkül és viszont.

Fenséges, szent dolog tehát a

munka, még pedig minden becsületesen elvégzett munka. És éppen ezért, ebben a tudatban nem tudunk megbarátkozni a május elsejei ünneplés gondolatával, mert egyes elvakult önző emberek a világ munkásai egy töredékének ünnepeve akarták kisajátítani ezt a napot, még pedig úgy, hogy ezt a töredéket a munkásság nagy többségével szembehelyezik.

Még azt sem mondhatják ezek a „vezérek“, hogy csak az ipari munkát akarják ünnepelni május elsőjén, mert ők csak a vörös internacionálé jegyében folyó munkát ismerik el munkának, de semmibe veszik a szervezetlen munkás, a kisiparos, a lateiner, a földműves, a kereskedő munkáját. Tüntetésekkel, a „proletariatus“ erejének fenyegető fitogtatásával, munkabeszűntetéssel és azzal akarják a Munkát megünnepelni, hogy az alkotó munkára hivatott szerszámot fegyverként szegezik a nagy tömegekkel szembe.

Az ünneplésnek ez a módja nem méltó sem a Munkához, sem a munkáshoz. Különösen nálunk, Csongrád-Magyarországban látjuk világosan, hogy a május elsejei ünnep propagálóinak szívében egyáltalán nem lobog az a nagy, általános és örök emberszeretet, amely kell ahhoz, hogy valaki hódolatos, elcsodálkozó, áhítatos lélekkel szólhasson a munkáról. Mert elhiszi-e valaki, hogy szeretik, becsülik munkástestvéreiket azok, akik hónapok óta

üres szócsépeléssel gátolják a munkát? Munkásvezérek-e azok, akik hideg szívvel nézik, hogyan megy tönkre ebben az országban a középosztály, az iparos, a gazda és a kereskedő, csak azért, mert a parlamentet a derék népvézérek hónapok óta azzal tartják fel, hogy felfujt botrányokon kérődzzenek?

Nem, nem beszélhetnek ünnepről, munkáról azok, akiknek a szívében nincs meleg emberszeretet, akik nem tudják mi a munka, mert évtizedek óta — amióta vezéri sorba verekedték magukat és letették a szerszámot, — semmit sem alkottak, csupán rombolni igyekeztek.

A Munkát nem lehet egy nap alatt és osztályharc kiélezésével, tüntetésekkel méltón megünnepelni. Csongrád-Magyarország minden nyomorgó munkása — lateiner, iparos, kereskedő, gazda egyképpen — csak akkor ünnepel meg önmagához és munkástestvéreihez méltón a szent, alkotó Munkát, ha egyetlen pillanatra sem gyengül meg szívében, lelkében a lelkes munkás-szeretet, munkástestvérei iránti tisztelete, megbecsülése. Tettekkel, munkával, szívünk minden dobbanásával és életünk minden percében tisztelnünk, becsülnünk, ünnepelnünk és csodálnunk kell a Munkát.

Ezzel és így ünnepeljük meg minden tüntetésnél, harcok megmozdulásnál szebben, méltóbban a munkát és munkást, testvéreinket és magunkat...

Két éven belül modernizálják a tiszai hajózást.

Május elején mégis elvezénylik a Tiszáról a Tahit. — Uj hajókat, uj menetrendet, uj dijszabást készít elő a M. F. T. R.

Megírta a Csongrádi Ujság, hogy a tiszamenti községek, városok lakossága körében széleskörű mozgalom indult meg aziránt, hogy a MFTR-t a tiszai hajózás ellen felmerült jogos panaszok megszüntetésére készítsék. Főleg a Szeged—Szolnok között közlekedő hajók ellen volt sok a panasz. A rosszul felszerelt, meglehetősen primitív hajócskák szénfűtése és petroleum-világítása kellemetlenül, kényelmellenné teszi az utazást, amely csaknem mindig tovább tart a megszabott időnél, mert a hajócskák akárhány-szor 5—6 órát is késtek.

Az idén a Szolnok—Szeged közt rendszeresen közlekedő hajók egyike, a Csepel nem készült el a közlekedés megnyitásának idejére. helyette erre a vonalra vezényelték a „Tahit“ nevű hajót, amely sokkal kényelmesebb az ezen a vonalon a múltban közlekedett hajóknál. Egészen természetes, hogy az utasok mozgalmat kezdeményeztek részben a

Tahinak a vonalon való tartására, részben aziránt, hogy a forgalomban lévő másik avult típusu hajót, az Erccsit is kicseréltessék, még pedig a Győr—Gönyű közt közlekedő „Lukács Béla“-val.

Érdeklődtünk jól informált helyen a mozgalom sorsa iránt, s kérdésünkre az alábbi választ kaptuk:

— A tiszai közlekedésre a MFTR. valóssággal ráfizet, ami természetes is, hiszen a közel nyolcvan kilométeres Csongrád—szegedi utazás menetdíja ma is 12, illetve 15 ezer korona. Bizonyos az, hogy a menetdíjak felemeléséről a mai közlekedési rendszer mellett szó sem lehet s az is kétségtelen, hogy a forgalmat a viszonyok remélt javulásával nem lehet az eddigi keretek között fentartani.

— A társaság teljesen átérzi és megérti a panaszt, de viszont a közönségnek is meg kell értenie azt, hogy a társaság nem javít

hatja a tiszai közlekedést úgy, hogy hajókat von el más, jövedelmezőbb vonalokról. Hajóparkunk a háboruban annyira lecsökkent, hogy csak nagy erőfeszítésekkel lehet a forgalmat még úgy is fentartani, hogy a kevésbé frekvenciált vonalakon régebbi típusú hajók járnak.

— Meglehetősen előrehaladott stádiumban vannak azonban a munkálatok a tiszai közlekedés gyökeres reformjára. Új hajók, új menetrend szerinti és új menetdíjakkal kerülnek forgalomba a Tiszán talán már a jövő évadban, de két év múlva mindenesetre. Konkrétumot egyelőre nem mondhatunk, a terv az, hogy a két végállomásról, Szolnokról és Szegedről d. u. 5-6 óra tájban fognak indulni a hajók, amelyek 9-10 óra tájban érnek Csongrádra és a ki-berakodás lebonyolítása után folytatják utjukat a cél felé, ahová reggel érkeznek meg. Ennek a rendszernek az lenne az előnye, hogy Szol-

nok és Szeged között egyetlen éjszaka, teljes kényelemben bonyolítódna le a forgalom, az utasoknak nem kellene hajnalban felkelniük, sem délben a hajóhoz sietniük. Minthogy pedig modern gépekkel felszerelt, új hajók veszik majd át a forgalmat, megszűnnek a menetrend be nem tartása miatti panaszok is.

— Ezzel a radikális reformmal egyidejűleg a társaság valószínűleg kénytelen lesz a menetdíjakat is — persze mérsékelten — felelelni.

— Egyelőre azonban sajnós, sem a Tahi-t — amelyre a Budapest—Esztergom közti forgalom lebonyolítása vár —, sem a Lukács Bélát, — amelyet Győr—Gönyű közt nem nélkülözhetünk — nem lehet a Tiszára vezényelni. Május első napjaiban ideérkezik a teljesen kijavított, rekonstruált Csepel s az fogja testvérhajójával az Ercsivel az idén a forgalmat lebonyolítani.

többszöri és alapos megtekintésén kívül filharmónikus hangversenyt élveznek, autókörseita révén a nevezetességeket megtekintik, kirándulnak a Margitszigetre, kedélyes estét töltenek a székesfőváros legszebb szórakozóparkjában, megnézik az újra alakított állatkertet stb. A kedvezményes látogató füzeteket az egyes községekben a jegyzőségek bocsájtják az érdeklődők rendelkezésére, míg a városi központokban a Menetjegyiroda ki-rendeltségei és a kiállítás külön megbízottai szolgálnak vele a nagyközönségnek.

Tekintettel arra, hogy egy ilyen háromnapos utazás mindössze 550,000 koronába kerül, bizonyos, hogy mindenütt és mindenkinél őszinte tetszésre talál a kiállítás vezetőségének ez ujszerű és időszerű akciója, annál is inkább, mert a mai szomorú viszonyaink között valóban az ország egyetemes és mindenkinek általános érdeke, hogy helyzetünk javulását úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben előmozdítsa, nemzetünk megbecsülését helyreállító kiállításunk ügye minden vonalon sikerüljön.

Országos látogatási akció a Nemzetközi Embervédelmi Kiállítással kapcsolatban.

Nemcsak a magyar hivatalos és társadalmi élet minden tényezője, de a külföldi széles rétegei is messzemenő érdeklődéssel tekintenek a Székesfővárosban a folyó év májusában megnyíló Nemzetközi Embervédelmi Kiállításra. Elmondható, hogy a milleniumi kiállítás óta nem volt esemény, amely annyira egyöntetűen keltette volna fel az érdeklődést a magyar kulturális szerepe iránt, mint ez a kiállítás. És méltán, mert a kiállítás nemzetünknek olyan megnyilatkozása lesz, amelyre rámutatva és amelyre hivatkozva joggal kérhetjük a minket megillető helyet a nyugati nagy kultúrnemzetek között.

Az Embervédelmi Kiállítás szerves csoportosításban fogja bemutatni mindazt, ami emberi létünkkel összefüggésben van. Az életnek a fogantatástól kezdve a halálig történő összes megnyilvánulásait népszerű formában sorakoztatja fel a kiállítás úgy, hogy abból nemcsak a laikus tanulhat, hanem még a tudós is kiegészítheti ismeretkörét. Nincs akár az egészségügynek, vagy a normál és gyógy pedagógiának és a szociális munkának egyetlen olyan momentuma sem, amelyet a kiállítás hihetetlen bő anyaga fel ne ölelne és magába ne foglalna. A magyar egyetemek: Budapest, Szeged Pécs, Debrecen anyaguk színe-javával vonulnak fel. Az Egészségügyi Reformiroda, amelyet a népjóléti minisztérium igazgat, az egészségügy érdekében kifejtett modern propagandát szemlélteti, ugyancsak ő állít fel egy tudományos mozaikot a kiállítás területén, amelyben a nagy népbetegségek

és különböző szociális kérdések filmjeit fogják teljesen díjtalanul a nagyközönségnek bemutatni.

Külön említést érdemel a Népegészségügyi Múzeum óriási anyaga, amely a modern kutatás újabb eredményeivel kiegészítve kerül a kiállításra. Köztudomású és általános nagy érdeklődés előzi meg a drezdai „Der Mensch“ Múzeum részvételét. A kiállításnak számos olyan részlete van, amelyekről e cikk keretében helyszűke miatt nem lehet megemlíkezni, de amelyek mindegyike külön-külön szenzációs eseményként foghatni.

Általános óhajnak engedett a kiállítás elnöksége, amikor elhatározza, hogy a kiállítás megtekintését a széles néprétegek számára is lehetővé teszi és ebből a célból országos mozgalmat indított. Ennek a mozgalomnak az a célja, hogy mindenkinek alkalma nyíljon a kiállítás tényével kapcsolatban egyúttal a székesfőváros alapos megtekintésére és mód adassék arra, hogy a székesfőváros szépségeit a feljövők élvezzék. A mozgalom tökéletes szervezését jelenti, hogy a kiállítás elnöksége a székesfőváros minden jelentősebb szállodájával és éttermével megállapodott az elhelyezésre és ellátásra vonatkozóan. Így biztosítva van, hogy a mozgalom keretében felránduló látogatócsoportok, amelyek három-három napot töltenek „látogató füzetek” révén a székesfővárosban rendkívül kedvezményes szállásban, ellátásban részesülnek, továbbá a kiállítás

A Magyar Gazdaszövetség a parlamentben tolyó lehetetlen politikai játék ellen.

Az osztrák kereskedelmi szerződés jóváhagyása nélkül válságos helyzetbe jut a mezőgazdaság.

A Magyar Gazdaszövetség Bernát István elnöke alatt tartott rendes évi közgyűlésén nagyszabású beszédet mondott, melyben élénk színekkel ecsetelte a magyar mezőgazdaság súlyos helyzetét.

A magyar gazdaszövetség — mondotta többek között — ma súlyosabb helyzetben van, mint volt száz évvel ezelőtt. Az eladósodás ismét aggasztó méreteket ölt.

Nem vigasztalás, hogy e tekintetben a környező államok sincsenek jobb helyzetben, sőt ezt lehet mondani az összes számbavehető országokról. A mezőgazdasági érdekek háttérbe szorulnak, habár ezek figyelembevétele nélkül a hatalomért versengő nyugati plutokrácia és szociáldemokrácia tartós és kielégítő békét teremteni nem tud.

Csak az segíthet, ha a földhöz kapcsolódó rétegek legalább is egyenrangba jutnak a nemzeti életet kormányzó egyéb tényezővel.

A helyzetet mi magunk segíteni nem tudunk ugyan, de mégis meg kell tenni, amit lehet.

Tünedező emlékek.

Írja: Farkas Sándor, a városi muzeum igazg.

Bödréve.

A csongrádi szőlőhegyi utat az Ellés-felől ősi révtől húzódó magas orom kereszteli, amely a temetőn keresztül, a vasúti állomást érintve halad a Szentésre vezető régi út mellett, az ugynevezett Baltás erdőnél egészen a kilencesi Dada-partig a Dada-parton elkanyarodva a szántódi földváron keresztül és Szer városáig. Az ormon keresztül négy öl szélességű, itt-ott megszakadózott félméteri magasságú emelkedés tűnik a szemünkbe, amelynek jobb felén három ölnyi széles beomlózott árok mélyedése látszik. A gátszerű emelkedés nem más, mint a kétezer évvel ezelőtt beköltözött jászok országúja s a mélyedés, ennek őrizetére ártott sánc maradványa. A csongrádi őregemberek a gátszerű sáncokat roknak, míg a mélyedéseket őrdögárkának nevezik. Ott, ahol ez az ősi országút eléri a Dada-partot ezer évvel ezelőtt a magyar honfoglalás korában, Bödréfalu állott s itt vezetett a Tiszán keresztül az ugynevezett Bödréve. A révet innen a Tiszán a szántódi, a szentesi—hékédi oldalán az ugynevezett Karakányos Körkörös sáncokkal erősített földvár, a Kurca és Veker

ősfolyók zugában őrizte. A Kurcát és Tiszát összekötő széles ároknak nevét ma is a vasúti hidon tuli megálló Várkok neve hirdeti.

Béla király névtelen jegyzője a XIII-ik században említi legerősebb a Bödrévet, amikor is azt írja, hogy az alpári csata után, Kund fia Ete, Alpár vára és Bödréve között építtette Csongrád várát, az ezen vidéken összeszedett nagy számú szlávok segítségével, fődből, melyet a szlávok saját nyelvükön Csongrádnak, — Csernagrádnak, azaz fekete várnak neveztek el, s pedig így: Ete, filius Qundu congregata multitudine Sclavorum fecit inter castrum Olpár et portum Beuldu aedificari castrum fortissimum de terra, nominaverunt Sclavisecondum ideoma suum Surungrád, id est nigrum castrum.

A duda.

Kedves zenélő szerszáma volt a csongrádiaknak régebben a duda, amelynek a szipját is fából faragták remekbe, a szip végén kos avagy kecskének a feje ólom virágos betétekkel ékeskedett. A duda szipjának a végére kecske vagy juh bőrtől tömött csiráltak, amelyet előzetesen felfújt mestere, a dudás. Azért fújta fel a bőrtömött szuszal a dudás, mert ő „regés” is volt egyszerre, s míg

egy eseményeket mintegy megénekelt, a dudával kísérte előadását, míg ujjával billentyűket billegtetett. Így például Kádár István Csongrád város híres kapitányának gyászos eseményét, amikor az a bukrosi búzás laponson hősi halált halt, szép Magyarországért, magyar dicsőségért társaival együtt a török tatárral vívott nagy csatában:

Felemelé Kádár szeméit az égre,
Mondván, Uram, Jézus légy segítségemre.
No, jó vitézek, harcoljunk két kézre,
Mert nem látunk embert jönni segítségre.

A zászlótartónak föl-szóval kiáltja,
Vidd-vidd el fiám a zászlódat más utra,
Mert Magyarországért meghalok én még ma.
Meghalok hazámért, kedves nemzetemért,
Bizony nem szánok érte ontani vért,
Mert Krisztustól várok jutalmat én ezért.

Tatár nyilvesszőjét úgy szórja, mint polya,
Magát a tatáron hétszer is átvágyja.
Még az ellenség is a dolgát csudálja.
Omlott előtte a tatár serege.

Ezzel bucsuzását húzta ilyen renddel,
Én belim, szives-szives akaróim,
Szécsényi, Bokosi, Babócsi,
Dós György, Olnai, Szepesi barátim,

Állást kell foglalni a határidőzűletnek kellő biztosítékok nélkül való életbeléptetése ellen. Össze kell fogni a szociáldemokrácia ama törekvésével szemben, amely a falu megnyerésére irányul.

Követeli az eladósulási statisztika megszervezését, a kereskedelmi törvények oly értelemben való reformálását, amely a nemzet további proletarizálódásának gátat vethet.

A folyó ügyek elintézése után Győry Lőrind, a Szövetség ügyvezető alelnöke tartott előadást a kereskedelmi szerződésekről. Ismertetve az osztrák kereskedelmi szerződésnek rendelkezéseit és megállapította, hogy ennek a szerződésnek mielőbbi jóváhagyása nélkül a mezőgazdaság a legsúlyosabb helyzetbe kerülhet.

Magyar Kázmér, majd Staub Elemér és Geszthelyi Nagy László hozzászólása után a közgyűlés egyhanguan határozati javaslatot fogadott el, amely szerint felterjesztést

intéz a Szövetség a kormányhoz, ebben megnyugvásának ad kifejezést az Ausztriával kötött kereskedelmi szerződés rendelkezései felett. Kéri egyuttal

a kormány tegyen meg mindent az állatoknak és állati terményeknek Ausztriába való akadálytalan kivitele érdekében.

Arravaló tekintettel, hogy minden halasztás egész közéletünkre vezetes csapást jelenthet,

a Magyar Gazdaszövetség közgyűlése egyhangulag elítéli azt a lehetetlen politikai játékot, amely a nemzetgyűlésben az ország mérhetetlen kárára pártpolitikai okokból a vámkedvezmények megvalósulásának megakasztásában leli örömét.

A közgyűlés felkérte ennek az állásfoglalásnak a kifejezésére azokat a tagjait akik egyuttal nemzetgyűlési képviselők is.

Májusban folyósítják a 9 százalékos 1—5 éves hiteleket.

Tízmillió aranykorona a mezőgazdaság lámogatására.

A gazdatársadalom legszélesebb rétegei hónapok óta érthető izgalommal és türelmetlenséggel várják a Bud János dr. pénzügyminiszter által még a tél folyamán kilátásba helyezett olcsó kamatozású rövidlejáratú hitel folyósítását. A késedelem nem is azon mult, mintha a pénzügyminiszterben nem lett volna meg a kellő megértés és jóakarát, hanem ezt az új és nagyfontosságú mezőgazdasági kölcsönakciót is a Népszövetséggel egyetértőleg kellett megoldani s ez ismételt tárgyalásokat tett szükségessé.

Most végre örömmel jelenthetjük, hogy az új rövidlejáratú mezőgazdasági kölcsönök előreláthatólag május hó folyamán folyósíthatók lesznek. Az új állami hitelakció feltételeit a pénzügyminiszter 55.929. számú rendelete a népszövetségi főbiztossal egyetértőleg a következőképpen szabályozza.

A pénzügyminiszter a népszövetségi főbiztos hozzájárulásával 10 millió aranykoronát bocsát legfeljebb ötévi időtartamra az Országos Központi Hitelszövetkezet rendelkezésére, amelyet a kölcsönök lebonyolításának irányításával megbízott. Az egyes hitelt igénylő gazdák ebből a hitelkeretből az OKH kötelekébe tartozó községi és körzeti hitelszövetkezetek, a Magyar Földhitelintézet, a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége, a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete, valamint a „Kéve"

Kikkel-kikkel háboruban sokat sanyarogtam,
Sok deret, hideget, meleget kiálltam,
Most Isten veletek, már tőletek megváltam.

Szabó Pál, szerelmes, édes kenyeresem,
Kit a hadnagyságra jó szívvvel emeltem,
Ki mint az anya magzatát, annyira szerettedél,
Hibás dolgaimért gyakran megfeddtedél.
Tedd a sirba meghidegült testem,
Honnét előkéri Krisztus az én lelkem.

Ámbár a vadak a testemet megrágnák,
A vadak majdan véretem kiszívják.
Itéletnapjára majd előállítják,
Ama reménységbe ismét feltámasztják.

Hát még mikor belefújt a dudás kedves szerszámba? Szólt a dudu, eldanoilta tündér szép Ilonának, Csongrád vára lakójának dalát szerelmeséhez, Argyél királyfihoz. Sirt, zokogott, jajgatott a nóta, akárcsak a Tisza parti fűzek alján a pártját vesztett vadgalamb este jöttén; majd csitított, altatgatott, mint a Tisza parti nádásnak levele estszellő-jártán. Elhallatszott a dudu szava holdvilágos, csendes nyári éjszakán, ha az öreg Lantos a híres dudás belvárosba Tisza partján fujta, a lési partokig, Ellés magaslatáig.

Mezőgazdasági Hitelintézet és Iparfejlesztő R.-T. útján kerhetnek rövidlejáratú kölcsönt az Országos Központi Hitelszövetkezettől, vagyis minden gazda a felsorolt agrar hitelszervezetek közül annál jelentheti be kölcsönigénylését, amellyel eddig is összekötetésben állott.

A tíz millió aranykoronás hitelkeret a jelenlegi birtokmegosztás arányában a kis-, közép- és nagybirtokok tulajdonosai között a következő megosztás szerint fog engedélyeztetni:

a 100 kat. holdon aluli kisbirtokosoknak 50 százalék, azaz 5 millió aranykorona,
a 100—1000 kat. holdas középirtokosoknak 17 százalék, azaz 17 millió aranykorona,

az 1000 kat. holdon felüli nagybirtokosoknak 33 százalék, azaz 33 millió aranykorona.

A kölcsönök 1 évtől 5 évig terjedő időtartamra nyújthatók azzal a lehetőséggel, hogy az adósoknak módjukban áll kölcsönüket akár egészben, akár részben az engedélyezett lejáratú idő előtt is névértékben bármikor vissza fizetniük.

A kölcsönök minden árfolyamvesztésig nélkül, tehát 100 százalékban bocsatandók a kölcsönvevők rendelkezésére s a kölcsön után fél évi előzetes részletekben évi 9 százalékos kamat lesz fizetendő, amiből 7 és fél százalékos az államot, 1 és fél százalék pedig kezelési költség megtérítése címén a kölcsön lebonyolításában résztvevő intézeteket illeti meg.

A kölcsönök csupán hasznos beruházásokra, még pedig elsősorban műtrágya, állatok és mezőgazdasági gépek beszerzésére engedélyezhetők.

Ezenkívül a 100 kat. holdas, vagy ezen aluli kisbirtokosok kisebb gazdasági épületek emelésére és javítására, valamint talajjavítási munkálatokra is kaphatnak ilyen kölcsönt.

A kölcsön felhasználásának módját az engedélyezés alkalmával ki kell kötni, azt a kölcsönt közvetítő hitelintézet ellenőrizni tartozik és ha a kölcsön más célra használtatnék fel, az azonnali hatállyal felmondhatóvá válik.

A kölcsönzés időtartamát az igénybevétele kikötött céljának megfelelően kell megállapítani. Tehát például állatok beszerzésére nyújtandó kölcsönök 1—3 évi, műtrágya vásárlására adott kölcsönök 1—2 évi, gépek vásárlására adott kölcsönök 2—5 évi időtartamra folyósíthatók.

Régi kölcsönök visszafizetése céljából ilyen kölcsönök csak abban az esetben en-

gedélyezhetők, ha a kölcsönt kérő 100 kat. holdas, vagy ezen aluli földbirtok tulajdonosa, aki a kölcsönt legfeljebb a legutóbbi két éven belül nagyobb mezőgazdasági gép (traktor, cséplőgép stb.) vásárlása céljából felvett oly kölcsön visszatérítésére kéri, amely kölcsön kamatlába 9 százaléknál lényegesen magasabb s ahol ez a terhesebb kölcsön az adós vagyoni romlását vonhatna maga után.

A kölcsönök összege pengőértékben állapítandó meg. A kölcsön kötelezvény ellenében, váltó kiállításával nélkül fog folyósíthatni, kisebb összegű kölcsönöknel a kötelezvény aláírásának közjegyzői hitelesítése mellőzhető. A kölcsönök csakis mezőgazdaságilag mivel ingatlanoknak jelzálogul való egyidejű lekötése mellett folyósíthatók az illető ingatlanok becsértékének 30 százaléka erejéig, de kat. holdankint legfeljebb 400 pengő, illetve magyar holdankint legfeljebb 300 pengő összegig terjedhető megterhelessel.

Az egész hitelakció lebonyolításának ellenőrzésével a pénzügyminiszter kormánybiztosi minőségben Ikiódy-Szabó Andor dr. min. tanácsost bizta meg, állandó h. kormánybiztosul pedig Mutschenbacher Emil dr.-t, az OMGE ügyvezető igazgatóját kérte fel.

Fizessen elő a Csongrádi Ujságra!

Pályázati hirdetmény a szegedi kir. kath. tanítóképző intézetbe való felvétel tárgyában.

A szegedi kir. kath. tanítóképző intézet I-es osztályába felvételnek az 1926-27-iki iskolai évre azok a tanulók, kik életük 12-ik évét f. évi június hó végéig betöltik, de 18-ik életévüket még el nem érték, továbbá, akiknek erkölcsi magaviselete kifogastalan és a polgáriiskola, a gimnázium vagy reálgimnázium, illetőleg reáliskola IV-ik osztályát sikeresen elvégezték, vagy a folyó iskolai éven sikeresen elvégzik.

A felvétel folyamodás útján történik. A folyamodók kérvényeiket dr. n.óri Glattfelder Gyula, csanádi megyes püspök urhoz címezve az intézet igazgatóságához küldjék, legkésőbb május hó 31-ig.

A 20.000 K.-ás belyeggel ellátott kérvényhez születési anyakönyvi kivonat, ujkelti hatósági orvosi bizonyítvány, iskolai bizonyítvány, illetőleg felvételi értesítő, ujkelti hiteles közsegi bizonyítvány a családfő polgári állásáról, vagyoni állapotáról, jövedelméről, a családtagok számáról, azok életkoráról, illetékes lelkészük bizonyítványa, hogy valaserkölcsi magaviseletük kifogastalan.

A felveendő növendékek sem tandíjat, sem vizsgálati díjat nem fizetnek, tanulmányalapi ösztöndíjban és könyvszegélyben részesülhetnek.

Minden katolikus vallású növendéknek a kántorképzésben részt kell vennie. Az intézet növendékei az intézettel kapcsolatos püspöki internátusban kedvezményes ellátást kaphatnak, melynek feltételeiről az intézet igazgatósága bővebb felvilágosítást ad.

Vagyontalan, de példás magaviseletű, jeles előmenetelű és ernyedetlen szorgalmu tanulók magyar katolikus tanulmányalapi internátusi segélyért folyamodhatnak.

Jön Szentesről Jön

Az OROSZ TESTVÉREK varieté cirkusza.

Hétfőn este fél 9 órai kezdettel tartja nagy megnyitó előadását.

Saját zenekar. Világvárosi műsor, villanyvilágítás. Kényelmes helyek. Előadások rossz időben is megtartatnak.

SPORT.

Megalakultak a Cs. A. K. sport-szakosztályai.

A Csongrádi Athletikai Klub vezetősége közli, hogy a választmány megalakította a futball-, birkózó-, vívó-, tenisz-, uszó- és evező- és kerékpárszakosztályokat. A futball szakosztály vezetője lett: Lovassy István, intézője Forgó Gyula, bizottsági tagok Blázsik Gyula és Csejthey István.

Birkózó szakosztály: vezető Ssabados István, intéző Filó Béla, kapitány Bogár László, tagok Bacsa Sándor és Kozma Géza.
Vívó szakosztály: vezető Ceich Endre, kapitány Kucsera Ferenc, tagok Bozó Andor dr. és Buk József dr.

Tenisz szakosztály: vezető Cejlick László, intéző Hubert Gyula, (a két tagsági helyet a vezetőség később fogja — hölgyek bevételeivel — betölteni.)

Ping-Pong szakosztály: vezető Lászlóffy László dr., intéző László István, (a két tagsági helyet később fogják hölgyekkel betölteni.)

Uzó és evező szakosztály: vezető Kucsera Ferenc dr., intéző Mosonyi László, tagok Ebner János dr., Krexner Lajos, Buk József és Fischer Mihály.

Kerékpár szakosztály: vezető Fischer Simon, intéző Kohn Imre, tagok Forgó Antal, Tóth László és Tenyeri János.

Ezen szakosztályok közül egyelőre a birkózó és ping-pong szakosztályok működnek. A birkózók minden héten kedden és pénteken d. u. 7 órától 9-ig a polgári fiúiskola tornatermében treníroznak, a ping-pong szakosztály pedig minden nap d. u. 5 órától este 8-ig Kaszanitzky István vendéglőjének nagytermében, ahol a jövő héten már 3 asztalt állítanak fel a megfelelő felszereléssel együtt.

Ingatlanforgalom

(1926. ápr. 8-30)

Nagyistók Ferenc k. n. Hegedüs Mária Nagyrében fekvő 1190 négyszögöl szántóját megvette Harmai László és neje Ujszászi Rozália, Harmai Lajos és neje Kása Julianna 10 millió K-ért.

Lóczy József és neje Zsiros Rozália Fohász utca 48. számú házának felerészét megvette Kacziba Rókusné Pápai Erzsébet 8 millió K-ért.

Busa Lajosné Atkari Mária Nagyibolyás dűlőben fekvő 139 négyszögöl területű szántóját megvette Atkari István k. n. Táborosi Rozál 700 000 K-ért.

Palásti Sándorné Gyovai Mária Kistrében fekvő 293 négyszögöl területű szántóját megvette Nagyistók János Gyovai Margit 3,500,000 K-ért.

Forgó Illés k. n. Sági Erzsébet Kettőshalmi dűlőben fekvő 2 hold 1376 nszögöl ingallanát megvette Deák Pál és neje Kajtár Margit 30,000,000 K-ért.

Pénzt folyósít váltóra fedezet mellett. átvesz magas hetikamatozásra

a békebeli Mezey Bank és Pénzváltó üzlet hitelosztálya.

Budapest, IV, Magyar utca 3 (Kossuth Lajos utca sarok).

Alapítva 1912 ben.

Pénzügyekben azonnal díjtalan felvilágosítás.

Özv. Kocsis Gergelyné Lantos Julianna Nagyibolyás dűlőben fekvő 35 nszögöl szántóját megvette Vass Árpád 370,000 K-ért

Tóth M. István nős Szabó Máriával Serház szigetben fekvő 632 nszögöl szántóját megvette Forgó György k. n. Pigler Rozália 9 millió K-ért.

Lévai testvérek Halesz és Mámái erdő dűlőben fekvő 1 hold 400 nszögöl szőlőjét megvette Bacsa István és neje Kovács Franciska 28,000,000 K-ért.

Turi Péter Bökényben fekvő 248 négyszögöl szántóját megvette Turi Julianna és társai 5 500,000 K-ért.

Forgó Illésné Sági Erzsébet Kettőshalmi dűlőben fekvő 1 hold 482 nszögöl területű szántóját megvette Szegi Pál nős Huszka Erzsébettel és Szegi József nős Ötvös Ilonával 12 millió K-ért.

Komáromi Józsefné Bagi Franciska és társa egyházzrész bukrosi legelőjét megvette Palásti Rókus nős Kispataki Annával 1,800,000 K-ért.

Kása Ignácné Szalkai Szabó Mária Szántó dűlőben fekvő 780 nszögöl szántóját megvette Konkoly Béla és neje Szalkai Sz. Franciska 9 millió K-ért.

Galig Julianna és társai 5 házzrész bukrosi legelőjét megvette 9,800,000 K-ért Cseszko János és neje Kiszél Julianna.

Turi Kis Mihály Nagyrében fekvő 550 nszögöl ingatlanát megvette Lekrinczki István nős Kovács Eszterrel 4 millió K-ért.

401/926 vht. sz.

Árverési hirdetemény.

A csongrádi kir. járásbírósnak 1925. évi Pk. 3661 sz. végzése következtében közhírré teszem, hogy dr. Bozó Andor ügyvéd által képviselt Körös Tisza Bank r. t.-nak csongrádi lakos ellen 4,573,000 K. s. jár. iránt a kielégítésre 1925. dec. 7-én lefoglalt és 30,050,000 K-ra becsült kész férfi ruhákat, hordókat, borokat és tetőcserepeket a csatlakozottnak kimondott Kocsis István, Hatvani Lajos, Réti Sándor, Csillag Mórné javára és a peres lakásán Csongrádon, Kossuth Ferenc utca 29 sz. a. 1926. évi május hó 17-én délután 3 órakor bírói árverésen eladatnak és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tc. 102 § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Csongrád, 1926 IV. hó 30.

Cserényi Ferenc
kir. bír. végrehajtó.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják őszinte köszönetem mindazok, akik felejtethetlen feleségem temetésén való megjelenésükkel rettenetes fájdalom enyhíteni kívánták.

Rajcsányi István.

Delej-só

Radioaktív!

Künnő házszeri!

Ózondus ásványi sók, kén, vas és szén-sav tartalommal, **köszvény, csusz, rheuma, ideggyengeség, fáradtság, testi fájdalmak stb.** ellen. Egy nagy csomag ára használati utasítással 20,000 K. Kapható: patikában, drogériában. Főraktár: Sziávik Lcó gyógy-szerész Budapest, VII. Szeszgyár u. 1. Telefon: J. 81-71. Egyedül a „Delej-só” a valódi, patkó védjeggyel! Óvakodjunk a silány utánzatoktól.

Piaci árak:

Állatvásár:

I. r. sertés (élősúlyban kg-ként)	15,000
II. r. sertés	14,000
borju	12-13,000
marha	8-10,000
juh	8-9,000

Hus:

sertéshus	kg	24-26,000
zsir	"	30,000
szalonna	"	40,000
kolbász	"	40,000
borju	"	26,000
marha	"	24,000
juh	"	20,000
szappan	"	16,000

Baromfi:

csirke	drb-ja	20,000
liba	kg	25,000
kacsa	"	25,000
tyúk	db	40-50,000
tojás	"	1,000

Örlemény:

nullásliszt	kg	6-6,800
főzőliszt	"	5,800-6,300
4-es kenyérl.	"	5,000-5,500

Kenyer:

fehér		6,000
félbarna		5,000
barna		4,000
péksütemény		700

Tejtermékek:

teljes tej	liter	3,000
lefőltött tej	"	2,500
tejföl	"	20,000
vaj	kg	65,000
túró csomó		500

1926. április 30

Schlick-Nicholson

gép-, waggon- és hajógyár r. t.

SZEGEDI MINTARAKTÁRA

Szeged, Kölcsey u. 11. Feketesas u sarok. Tel. 11-27.

Motoros és gőz magánjáró cséplőgarnitúrák. Vetőgépek

Daráló kőjratok, olajmalmok, gazdasági kis gépek.

Stabil szívógáz-, benzin- és Diesel-motorok.

Gőzgépek, gőzkazánok, stb.

Felvilágosítással és ajánlattal díjtalanul szolgálunk.

ÉRTESÍTÉS.

KACZIBA FERENC cementáruiparos értesíti a tisztelt vevőit, hogy üzemét ujonnan épített gyárában a Keresztény Gőzmalom közelébe gróf Széchenyi István ut 15. szám alá helyezte át.

Üzletét továbbra is a legszolidabb árakkal vezeti s a legjobb árukkal szolgál. **Háromféle cement tetőcserép állandóan raktáron.** Ugyiszintén cementlapok, etető és itató vályuk, cementcsövek, kutgyűrűk nagy választékban. Mindenféle műkömunkák, lépcsők, sirkerítések, díszes siremlékek stb.-ről készséggel szolgál a legjutányosabb árajánlattal.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 15 szög 4000 K-ért közlünk hirdetéseket. Minden további 4 szög 1000 korona.

Bort, elsőrendű rizlinget és kadarkát literenkint 5000 K-ért vásárolhat Varga József pincéjében, Szivák tér 1. sz. x

Uj óras és ékszerész üzlet nyílt a tejpiacnál Kossuth utca 13. sz. alatt, Mindenemű javításokat legolcsóbban vállal és pontos kiszolgálásról az igen tisztelt vevőket mindenkor biztosítja. Mészáros József, óras és ékszerész. 12-11

Eladó Szentesi ut 10. számú ház. Értekezni lehet ugyanott. 5-4

Egy éves jó családból való fehér, szarvatan tenyész kecskebak eladó. Értekezni lehet a Hangyában. 3-3

Csongrád határúti megállónál 10 kat. hold föld eladó. Értekezni lehet Jókai utca 40. sz. 6-3

Deák István márnairéti tanyáján 22. sz. alatt több méhcsalád és mülép van eladó. Értekezni lehet ugyanott. 3-3

300 hold föld

Nográd megyében, fele szántó, fele erdő, hat szobás lakással olcsón eladó. Érdeklődni a kiadóhivatalban lehet. x

Epitteik figyelmét felhívja Joannovics Ferenc villanyerőre berendezett asztalos üzemére, hol a legjobb kivitelű asztalosmunkákat szolid árak mellett készíti. x7

A tejpiacon

egy jó forgalmu üzlet minden elfogadható feltételek mellett berendezéssel vagy anélkül eladó. Ért. lehet Makay Imrével. 2-2

Cséplőgépek

48 és 54 collos dobszélességben kifogástalan üzembépes állapotban jutányos áron üzembépes redukció miatt eladók. Megtekinthetők a Vasvármegyei Elektromos Művek R. t.-nél Szombathely. 2-2

Jegénye utca 50 sz. alatti ház szabadkézből örök áron eladó. Azonnal elfoglalható. Értekezni lehet Sugár utca végén a trafikossal. 2-2

Butorokat,

épületmunkákat legjobb minőségben, száraz anyagból bárkinél jóval olcsóbban árusítok és vállalok. Butorokat raktáron tartok. Tisztelettel Fonyó János asztalosmester, Zsirór utca 17. x

Az Erzsébet szállodába éjjeli portás keresztek. Jelentkezni özv. Csejtheynénél.

Négy szobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

A csongrádi izraelita hitközség Csemegi u. 7. szám alatti udvarában folyó évi május hó 2-án délelőtt 11 órakor körülbelül 40,000 darab használt faszindely, használt ajtók és ablakok önkéntes árverésen eladotnak. Árverezendő tárgyak megtekinthetők az izraelita templom udvarban. A zsindely menyiségeért és minőségeért szavatosság nem vállalatik.

Zsinór utcában egy utcai butorozott szoba konyha használatra kiadó, esetleg butor nélkül is Ért. lehet Lapát u. 12.

80 méteres sodronykötél eladó. Értekezni lehet a kiadóhivatalban. E Pányva, vagy kocsielő kötélnak is alkalmas.

4 rész bökeny terméssel vagy anélkül eladó. Értekezni lehet Andrássy utca 29. vagy Szentgyörgy utca 9. 2-1

Perzsaszőnyeg szövést elvállalok!

és 8 óra alatt bárkit megtanítok. Bővebbet Kohn Ignác rőfös üzletében, Fövényi utca sarok. 3-3

Idei termésű baksőr állandóan raktáron Kaszanitzky Gyula vendéglősnél. E

Kása Sándor ácsmester értesíti az építészándékozókat, hogy ácsmunkákat faanyaggal együtt legjutányosabban elvállalok. Vasut utca 27. 10-7

CSONGRÁD VÁROSI URÁNIA MOZGÓSZÍNHÁZ

Május 1-én szombaton este fél 9 órakor, és 2-án vasárnap d. u. 6 és este fél 9 órakor előadásra kerül:

Graustark

Szerelmi regény 7 felvonásban.

Azonkívül:

Fix és Fox és a fogyókúra vigjáték 2 felvonásban.

HELYÁRAK: Erkély 12000 K., fentartott hely 10,000 K., I. hely (számozottan) 8,000 K., II. hely 6000 K., III. hely 3000 K.

Mielőtt **BUTOR**, vagy lakberendezési szükségletét beszerezze, tekintse meg állandó nagy raktáramat. Hiteleképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek **Butorgyár Wiesner S.** Szeged, Aradi utca 6. sz. xv

Aki jó pálinkát akar főzni, az keresse fel a városi szeszfordét, ahol a modern berendezés a főzést legolcsóbbá és az italt a legtisztábbá, legizletesebbé teszi.

Ugyanott kapható kétszer finomított törköly és seprő pálinka literenkint 30.000 K-ért.

Szilva és barack pálinka literje 50 000 K.

Épületmunkákat, butorokat

mindenkinél olcsóbban készítek a legegyszerűbbtől a legdizsesebb kivitelig jóállás mellett esetleg kedvező fizetési feltételek mellett is.

Mielőtt megrendelést tesz, saját érdekében érdeklődjön nálam.

Tisztelettel

Fonyó Sándor

asztalosmester.

Műhely: Szentháromság tér 11.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem régi rendelőimet, hogy **szabóüzletemet** Csongrádon továbbra is fentartom. Elvállalok minden e szakba vágó munkát és azokat a mai kor igényeinek megfelelően, divatosan és legszolidabb árak mellett elkészítem. Krem a nagyérdemű közönség pártfogását és maradok tisztelettel 8-3

Kiss József

Barátság utca 3.

férfi szabó.

Első alföldi FÉNYKÉPTAGYÍTÓ vállalat, SZILBER J. ANTAL fényképész CSONGRÁD.

Bromezüst nagyításokat fekete vagy szépiá színben, aquarelleket, olajfestményeket vászonra művészi kivitelben **háziilag állítok elő.**

Szakfényképészeknek árendemérv!

Igazolványi fényképek sürgősen készülnek.